

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště 14

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Havířov-Podlesí, K. Světlé 1/1372, okres Karviná

K. Světlé 1/1372, 736 01 Havířov-Podlesí

Identifikátor školy: 600 136 027

Zřizovatel: Město Havířov, Svornost 2

Školský úřad Karviná, Mírová 1429

Termín konání orientační inspekce: 28. – 31. březen 2000

Čj.	143 116/00-5096
Signatura	on3ct115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Havířově-Podlesí, ul. Karolíny Světlé je ve školním roce 1999/2000 plně organizovaná, má 18 tříd a 445 žáků. Průměrná naplněnost je 24,7 žáků na třídu. Do školy dochází sedm dětí z Dětského domova Sluníčko, škola se věnuje integraci 26 žáků s poruchami učení nebo s tělesným postižením. Ve škole pracuje velmi úspěšně sportovní klub moderní gymnastiky, který velmi úspěšně reprezentuje havířovskou tělovýchovu na republikové úrovni a je registrovaný v Asociaci školních sportovních klubů ČR.

Škola je příspěvkovou organizací, je v ní zaměstnáno 23 plně kvalifikovaných pedagogů a 8 provozních zaměstnanců.

Budovu tvoří pavilónová stavba, ve které jsou umístěny třídy nižšího i vyššího stupně, odborné učebny a tělocvična. Vybavení tříd a učeben je standardní, zvláště výuka na 1. stupni probíhá ve velmi podnětném prostředí. Odborné učebny fyziky, přírodopisu, chemie prošly renovací, nově byla zřízena učebna výpočetní techniky s napojením na Internet. V tělocvičně byla provedena generální oprava obložení stěn a podlahy, pro potřeby výuky moderní gymnastiky byl instalován malý baletní sál. V několika vyšších třídách vyžaduje nábytek renovaci nebo výměnu. Školní jídelna a školní družina, které jsou součástí školy, mají vlastní budovu. Žákům i zaměstnancům je v dopoledních hodinách umožněno využívat bufet. Škola se zapojila do akce Školní mléko. Areál školního dvora je velmi úpravný, prostorově je vyřešen jako místo pro odpočinek během přestávek. Škole zásadně chybí univerzální sportovní hřiště.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při hospitacích byla hodnocena kvalita vzdělávání z hlediska plánování a organizace výuky, podmínek, ve kterých výuka probíhala, užitých forem a metod, motivace a hodnocení žáků v hodinách, spolupráce a komunikace mezi žáky a učiteli.

Český jazyk

Byly navštíveny hodiny českého jazyka tak, aby byli hospitováni všichni vyučující ve 4. až 9. ročnících. Úroveň zhlédnutých hodin byla až na výjimky vyrovnaná, z toho dvě hodiny byly hodnoceny jako vynikající a příkladné.

Týdenní hodinové dotace českého jazyka byly stanoveny v nejnižších hodnotách a korespondovaly s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola a upravených osnov pro žáky 9. ročníku. V souladu s učebními osnovami byly vypracovány přehledné a funkční tematické plány. Pro 25 integrovaných žáků byly vytvořeny individuální učební plány. Škola nenabízí v oboru český jazyk žádný volitelný ani nepovinný předmět, příprava žáků 9. tříd na přijímací zkoušky je řešena formou zájmových kroužků. Učivo zapsané v třídních knihách je v souladu s učebními osnovami daných ročníků. Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky českého jazyka byly splněny. Kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících je zajištěna.

Všichni vyučující českého jazyka splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Předmětovou komisi českého jazyka tvoří dvě vyučující na 2. stupni, na 1. stupni je problematika JČ řešena v metodických sdruženích 1. až 3. ročníku a 4. - 5. ročníku. Metodické orgány provádějí pravidelná jednání, spolupracují mezi sebou a předávají si informace. Projednávaná tematika se týká metodických, výukových a organizačních záležitostí. V orgánech je zaveden systém metodického vedení začínajících nebo nekvalifikovaných učitelů. Formou kontrolních písemných prací jsou výkony tříd pravidelně porovnávány a

vyhodnocovány. Žáci na 2. stupni píší každoročně šest kontrolních diktátů, dvě kontrolní prověrky z mluvnického učiva, čtyři slohové kontrolní práce. Výkony žáků 1. stupně nejsou plánovitě sledovány. Veškeré žákovské písemnosti procházejí kontrolou, hodnocením a následnou opravou.

Vybavenost učeben a dalších výukových prostorů školy je na standardní úrovni. Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, které poskytují dostatečné podmínky pro veškeré zvolené vyučovací metody a formy. Učebny jsou zařízením i výzdobou, zvláště na 1. stupni, pedagogicky podnětné. V hodinách českého jazyka jsou užívány schválené učebnice různých vydavatelů, v posledních letech se škola vybavuje učebnicemi především z nakladatelství Alter a SPN, aby tak dosáhla žádané jednoty a ročníkové návaznosti. Výuka předmětu je zajištěna běžnými schválenými pomůckami lexikálního a odborného charakteru, učitelé mohou užívat souvislou četbu ze žákovské knihovny, alternativní texty, jazykové příručky a cvičebnice. Učitelům je k dispozici běžná audiovizuální či didaktická technika, připravují textové pomůcky, pracovní listy, k volné potřebě mají kopírovací stroj. Z didaktických pomůcek však v hodinách byly použity jen jednotlivé tituly knih z žákovské knihovny (6. ročník), mluvnické přehledy a pracovní listy, častěji se jednalo jen o učebnice. Užívání počítačů v přípravě učitelů na vyučování ani v samotné výuce českého jazyka není z personálních a organizačních důvodů zatím umožněno.

V 2. třídě je výuka českého jazyka v jedné hodině týdně dělena na skupiny, v ostatních třídách, i když jsou početnější, dělení není zavedeno. Po organizační stránce u vyučujících převládala metodická zdatnost, někteří pracovali moderně a tvořivě. Výuku řídili promyšlenými a srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byl v zásadě přiměřený náročnosti učiva. Projevila se snaha o individuální přístup k méně zdatným nebo integrovaným žákům, méně už byla věnována pozornost žákům s rychlejším tempem práce. Učitelé sledovali během vyučovacího procesu především cíl výuky. Ne ve všech hodinách zbýval časový prostor na shrnutí učiva, závěrečné hodnocení práce třídy se zaměřovalo spíše na aktivitu jednotlivých žáků, ne však na splnění vytyčeného cíle. Ve dvou případech nebyl cíl úplně splněn pro špatný odhad délky probíhajících činností, vyskytlo se i zadání tématu k dopracování jako domácí úkol. Organizace hodin umožňovala podíl samostatné práce, žáci byli vedeni k logickému odvozování a zdůvodňování. V hodinách byly použity především tradiční a osvědčené postupy, méně už nové tvořivé vyučovací metody a organizační formy. V naprosté většině převládal frontální způsob výuky, pouze v jedné hodině byla použita efektivně forma individuálních úkolů. Pozornost se učitelé snažili zajišťovat různými vyučovacími metodami procvičování, mnohdy velmi zajímavě a efektivně. Žáci pracovali především v sešitech, ve třech případech byly pro žáky připraveny pracovní listy, poměrně často žáci pracovali u tabule. Jen ve dvou hodinách byla činnost proložena relaxační chvilkou, ani pracovní aktivity nebyly ve všech třídách střídány tak, aby žáci alespoň měnili pracovní polohy. Jednotlivé fáze výuky byly za sebou logicky řazeny, ne ve všech zhlédnutých vyučovacích jednotkách byl čas efektivně využíván. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění učiva byly promyšlené a funkční. Jedna hodina vynikala (IV.B) systematickým členěním učiva a algoritmizací jednotlivých činností. Grafická úroveň zápisů na tabuli i vedení zápisů v žákovských sešitech byly na velmi dobré úrovni. Žáci prokazovali aktivitu a snahu, projevíli dobré znalosti. Učitelé vedli žáky k vhodným pracovním návykům, při hodnocení žákovských výkonů vyjadřovali pozitivní postoje. Některé činnosti byly spojeny s dílčí nebo shrnující klasifikací (recitace, jazykový rozbor, čtení, referát z četby), známky byly zdůvodněny z pozitivního hlediska a zapsány do žákovských knih. Nebyly uděleny pochvaly, ve dvou hodinách byli žáci vyzváni k sebehodnocení.

V mnoha hodinách byli žáci aktivizováni vstupními motivačními metodami, všichni učitelé se

věnovali i dalšímu posilování pozornosti při změnách činností, ve dvou hodinách byly velmi zajímavě použity mezipředmětové vztahy (JČ-HV, JČ-Př), často proběhla nenásilná motivace aktualizací. Žáci byli učiteli kontrolováni a opravováni, mohli si také zpětně porovnat výsledky. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního nebo písemného projevu, žáci byli vedeni ke zdůvodňování správných tvarů. Didaktické zásady byly vcelku respektovány, velmi úspěšně byl dodržován princip názorné výuky.

Dohodnutá pravidla jednání byla žáky, tak učiteli vždy přijata. Žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor, ne vždy však byly připraveny podmínky pro jejich souvislý slovní projev a pro podnětnou interakci. Vyjadřování vyučujících, jejich pohotovost a jazyková správnost byla velmi dobrá. Totéž se týká i jejich neverbálních projevů. U všech vyučujících byl znatelný pozitivní a citlivý přístup, žáci byli osobnostně respektováni. V době inspekční návštěvy byl zaznamenán jeden kázeňský problém (7.ročník), v ostatních třídách se u žáků projevoval kladný vztah k výuce i k učitelům.

Při výuce českého jazyka byly podmínky, ve kterých výuka probíhala, hodnoceny jako velmi dobré. Totéž se týká oblasti motivace a hodnocení. V oblasti interakce a komunikace se projevil především menší prostor pro diskusi. Problematika plánování, přípravy výuky a oblast organizace je hodnocena jako velmi dobrá. V oblasti užitých vyučovacích forem a metod se projeví rezervy ve vnitřní diferenciaci třídy a v malém respektování individuálního tempa žáků, naprosto převládalo frontální vyučování. Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis, prvouka

Hospitace byly provedeny v hodinách přírodopisu a prvouky. Kontrolou bylo zjištěno, že ve všech těchto třídách je časová dotace hospitovaných předmětů v souladu s učebním plánem, probírané učivo je obsaženo v učebních osnovách příslušného ročníku i v tématických plánech vyučujících. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, neboť škola má dobře zpracované tématické plány pro všechny ročníky i předměty. Sledované výukové cíle byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy.

Všichni vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro práci na prvním i na druhém stupni základní školy.

Učebny jsou pro výuku prvouky vhodné, pedagogicky podnětné a esteticky upravené, vyzdobené jsou vzhledem k věku žáků převážně výtvarnými pracemi žáků. Všechny hodiny přírodopisu probíhají v odborné učebně, jejíž vybavení pomůckami i audiovizuální technikou je až na chybějící videopřehrávač pro výuku žáků optimální. Subjektivně posuzované světelné a tepelné podmínky byly v době inspekce dobré.

Vybavení tříd školním nábytkem je na běžné úrovni, většinou jsou žakovské lavice a židle nové nebo po celkové renovaci. Ve vyučovacích hodinách byla využita audiovizuální technika zcela ojediněle. Možnost pracovat s počítačovou technikou zatím není využito. Tempo výuky bylo přiměřené. Relaxační chvíle byly v hodinách prvouky zařazeny.

Vyučovací hodiny byly většinou pečlivě připravené, dobře promyšlené. Velmi kvalitní byla příprava tabule. Žáci všech tříd s výjimkou jedné projevili velmi dobře vytvořené pracovní i kázeňské návyky, dovedli se soustředit i samostatně pracovat. Patrná byla diferenciacie učiva podle schopností žáků. Byly respektovány didaktické zásady, efektivita většiny hodin byla vysoká. Učitelky často užívaly aktivizující a tvořivé formy práce, a to značnou měrou přispívalo k udržení pozornosti žáků. K výuce byly užívány převážně tabule, učebnice nakladatelství Alter, Prodos, Fortuna, Scientia a kartičky s různými úkoly. K procvičování

učiva neměly vyučující ve třech hodinách dostatek času, v závěru hodin věnují vyučující minimum času na jejich vyhodnocování, patrně nebylo ani sebehodnocení žáků.

Ve věcné a odborné správnosti výuky nebyly shledány nedostatky, které by ovlivnily průběh těchto hodin.

Hodnocení žáků bylo prováděno zřídka.

Inspekce vysoce hodnotí správnost a účelnost verbální a neverbální komunikace učitelek, i když v této oblasti byly shledány menší rozdíly.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako velmi dobrá, totéž se týká oblasti organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení. Rovněž oblast podmínek výuky, interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky přírodopisu a prvouky hodnocena jako velmi dobrá.

Celková úroveň kvality vzdělávání je na základě výše uvedených skutečností hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavní koncepční záměry, které stanovila ředitelka školy jako stěžejní, vycházejí především ze znalostí prostředí a podmínek školy. Jsou písemně rozpracovány ve Výhledu činnosti školy na následující léta ze dne 31.8.1999. Součástí plánu je formulace hlavních úkolů ve výchovně vzdělávací práci: podpora moderní gymnastiky, zřízení, vybavení počítačové učebny a její využití ve výuce, orientace dalšího vzdělávání učitelů na metodiku výuky, počítačovou gramotnost, zkušenosti s integrací, věnovat pozornost výuce cizích jazyků, pečovat o kvalitní pracovní prostředí. Program práce školy na školní rok 1999/2000 obsahuje základní cíle: vytvořit podmínky pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti, další profilaci školy v orientaci na výuku moderní gymnastiky, výuku cizích jazyků od 1. tříd formou zájmové činnosti, integraci žáků s SPÚ a zabezpečení výuky žákyně s těžkým tělesným postižením. Postupná realizace těchto cílů je konkretizována úkoly v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k možnostem školy, jsou stanoveny termíny, zodpovědnost a prostředky jejich naplňování. Z jeho analýzy je zřejmé, že plánování je pojato jako celek, cíle jsou stanoveny především v oblasti organizace a podmínek výuky, méně se již dotýkají obsahu a forem vyučování. Stanovené cíle jsou reálné a vycházejí ze současného stavu školy. Při formulaci úkolů pro tento rok byly využity podklady a připomínky metodických orgánů a doplňky spolupracovníků. Jejich aktivita se dále projevila především při volbě metod a vlastního provedení. Z ročního plánu vycházejí po pracovní poradě operativní týdenní plány, které jsou k dispozici na informační tabuli ve sborovně, sbor se k nim vyslovuje glosami.

Rovněž výchovná poradkyně má písemně zpracovaný rámcový plán práce na školní rok 1999/2000, jeho součástí jsou termínované úkoly a vytýčena oblast zodpovědnosti. Škola má vypracovaný minimální preventivní program pro oblast prevence zneužívání návykových látek.

Výuka probíhá v 1. až 8. třídách podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25.8.1998 pod čj. 25 018/98-22. Deváté ročníky postupují podle upravených osnov čj. 18730/91-20. Rozvrh hodin plně respektuje hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve vzdělávacích programech pro daný rok. V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí každé

třídě dva volitelné předměty se specifickým zaměřením na chlapce a děvčata (informatika –
- domácnost, technické činnosti – domácnost, technická praktika – vedení domácnosti).
V tomto ohledu neměli žáci možnost výběru. Škola nabízí jeden nepovinný předmět -
- zájmová tělesná výchova se zaměřením na moderní gymnastiku pro děvčata 2. a 7. ročníků.
Daleko větší individuální volba je žákům umožněna širokým výběrem z 22 zájmových kroužků,
které jsou zaměřeny na velmi pestrou tematiku. Částečný finanční příspěvek k jejich činnosti
škola získala třemi projekty. V 1. až 3. třídách probíhá formou kroužku výuka anglického
jazyka, kterou provozuje soukromá firma Hallo na základě smluv s rodiči. Z hodnocení
dotazníků vyplývá, že se zájmovou činností vyjadřují rodiče spokojenost, vadí jim spíše
s omezená početní nebo věková dostupnost některých kroužků. Na druhé straně požadují širší
nabídku volitelných předmětů a zařazení do některých předmětů (např. do informatiky) bez
ohledu na pohlaví a stáří žáků. Pro 26 zdravotně postižených žáků jsou zpracovány
individuální učební plány, žáci jsou do výuky integrováni v rámci tříd, náprava je stanovena na
dobu mimo vyučování. V 1. třídě probíhá výuka integrované žákyně s těžkým tělesným
postižením (DMO), pro imobilitu je jí k dispozici osobní asistentka, kterou finančně kryje
občanské sdružení HELP KLUB v Havířově. Žákyně je vybavena potřebnými speciálními
učebními pomůckami a školními potřebami, které vyžaduje její zdravotní stav. Spolupráce
s institucemi, které se zabývají zdravotní stránkou žáků je velmi dobrá, dokumentace o žácích
je doložena potřebným vyšetřením.

Organizování

Vedení školy je tvořeno ředitelkou školy a její zástupkyní. Ředitelka má vysokoškolské
pedagogické vzdělání, odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 2. stupni ZŠ
v oboru český jazyk, anglický jazyk. Ve funkci ředitelky působí od roku 1995 a vykazuje 25 let
pedagogické praxe. Do oblastí jejího řízení patří problematika výuky na 2. stupni, správa
a provoz školy, školní družiny a jídelny. Zástupkyně ŘŠ je odborně a pedagogicky způsobilá
k výuce na 2. stupni ZŠ s aprobací matematika a chemie, ve funkci působí od r. 1995 a má 19
let pedagogické praxe. Její rozhodovací kompetence jsou stanoveny v problematice výuky na
1. stupni, výchovného poradenství, integrace a mimoškolních činností. Oblast řízení
a kompetence vedoucích pracovníků jsou písemně stanoveny, organizační struktura umožňuje
účinné řízení školy. Obě vedoucí pracovnice jsou však značně pracovní zatíženy, obě vyučují
tři hodiny nad stanovenou míru vyučovacích povinností, ZŘŠ navíc vykonává od roku 1998
funkci výchovné poradkyně. Úkoly drogové prevence vykonává další speciálně proškolená
učitelka.

Na řízení se dále v rámci svých zodpovědností podílejí také předsedové sedmi metodických
orgánů: MS 1. - 3. tříd, 4. a 5. tříd, předmětové komise českého jazyka, cizích jazyků,
matematiky – fyziky, zeměpisu – dějepisu, občanské a rodinné výchovy, chemie –
- přírodopisu - pracovních činností, tělesné a dopravní výchovy. Žákovský režim je v zásadě
zpracován v souladu s §15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole ve znění
pozdějších předpisů. Režim obsahuje ustanovení o povinnostech žáků, tak i o jejich právech,
jeho součástí jsou i poučení o prevenci zneužívání návykových látek. Režim byl prokazatelně
projednán a schválen pedagogickou radou naposledy dne 31.8.1999. Kontrolou bylo zjištěno,
že s ním byli seznámeni všichni žáci školy i rodiče na třídních schůzkách, k dispozici je ve
třídách nebo u třídních učitelů.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným předpisům.

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Celkem žáků v ročníku	Počet integrovaných žáků	Počet tříd v ročníku
1.	60	1	3
2.	54	-	2
3.	54	2	2
4.	51	5	2
5.	47	3	2
6.	27	3	1
7.	43	5	2
8.	58	5	2
9.	51	2	2
Celkem	445	26	18

Počet žáků v třídách je stabilní, kolísá především v souvislosti s každoročními odchody žáků na školy s rozšířeným vyučováním cizích jazyků a na víceletá gymnázia.

Vyučování probíhá podle rozvrhu, který odpovídá zásadám psychohygieny. Dělená výuka probíhá především ve výuce cizích jazyků, pracovních činností, volitelných předmětů a ve 2. ročníku v českém jazyce. Jiné dělení není zavedeno, i když se jedná o třídy s vyššími počty žáků.

Předávání informací uvnitř školy zajišťují členové vedení. Základním nástrojem řízení je pracovní porada, která je svolávána pravidelně jednou měsíčně a podle potřeb i mimo termín. Ze zápisů je zřejmé, že jsou projednávány koncepční i organizační záležitosti daného období, součástí zápisu jsou jasné a kontrolovatelné závěry. Dalším zdrojem vnitřních informací je informační tabule. Práce je specifikována týdenním plánem práce s osobními zodpovědnostmi. Pedagogické rady se konají pětkrát ročně, pedagogický sbor připravuje podklady a doplňující zprávy k programu. O náplni a závěrech rady jsou vedeny řádné zápisy doplněné o shrnutí, tabulky a závěry. Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím: závěrům z porad, školského úřadu nebo města, legislativě, odborovým zprávám a publikacím. Ochrana osobních dat pracovníků je plně zabezpečena, dokumentace žáků je uložena ve sborovně, jejíž zamykání není důsledně dodržováno.

Rada školy není zřízena. Na úrovni školy bylo založeno SRPŠ, v jednotlivých třídách pracují zástupci rodičů, kteří se scházejí na jednáních s vedením školy. Sama ředitelka hodnotí činnost SRPŠ jako stagnující, bez účinnější spolupráce. Činnost se omezuje na jednotlivce a na vymezený okruh pomoci a tradičních akcí - burza oděvů a školních pomůcek, nákup odměn, podpora zájmové činnosti, pomoc při LVVZ, pomoc s distribucí svačínového mléka. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím deníčků a žákovských knížek. Čtyřikrát ročně se konají pravidelné třídní schůzky, další informace o svých dětech mohou rodiče získat individuálně podle domluvy. Škola je rodičům otevřená a svědčí o tom i jejich účast na kulturních i společenských akcích. V dotaznících se projevila spokojenost právě v oblasti informační otevřenosti školy vůči rodičům. Na chodbách jsou umístěny vývěsky s dokumenty o tradicích a minulosti školy, méně už škola dává najevo svou současnost. Na závěr školního roku u příležitosti rodičovských schůzek škola pořádá tradiční soutěžní výstavu výtvarných prací žáků.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Pořádá tradiční akce, celoškolské soutěže sportovního i kulturního rázu. Třetím rokem vydává školní žákovský časopis Karolinka. Žáci školy se zúčastňují tradičních soutěží města, tělovýchovných organizací i jiných institucí. Mezi největší úspěchy minulého školního roku patří vítězná soutěžní

vystoupení družstva moderních gymnastek. Jejich úspěchy jsou zveřejňovány v regionálním tisku. Žáci také získali i jiná významná soutěžní umístění v okresních kolech olympiád v jazyce českém, zeměpisu a nejvýznamnějšího úspěchu dosáhli 2. místem v okresním kole matematické olympiády.

Škola se každoročně zapojuje do výběrových řízení, v loňském školním roce byly tři projekty zaměřené na mimoškolní aktivity přijaty. Ve městě má škola kontakty s okolními základními a mateřskými školami, kulturními zařízeními, tělovýchovnou jednotou, Dětským domovem Sluníčko, Kanceláří Zdravého města, s městskou knihovnou, Poradenským střediskem pro rodinu a dítě v Havířově, občanským sdružením HELP KLUB, sociálním odborem Úřadu města Havířova, pobočkou PPP v Havířově. Problematiku těžce postižené žákyně škola konzultuje se Speciálně pedagogickým centrem pro děti a mládež s vadami řeči se zaměřením na augmentativní a alternativní komunikaci, s.r.o. v Praze. Vztahy s dalšími organizacemi a s orgány státní správy a samosprávy jsou na velmi dobré komunikativní úrovni.

Výroční zpráva školy za rok 1998/99 byla projednaná pedagogickou radou dne 18.11.1999, její úroveň je z hlediska formy i obsahu standardní, hodnotné jsou pasáže s úspěchy školy.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka používá nástroje operativního řízení, reaguje na nové podněty ve vzdělávání a snaží se je realizovat v praxi. Řídící práce ředitelky se blíží k demokratickému stylu vedení, v řízení upřednostňuje osobní kontakt, převládá u ní vysoká míra osobní zodpovědnosti a vlastního podílu při zajišťování provozu a organizace školy.

K termínu inspekce ve škole pracovalo 31 zaměstnanců, z toho 23 pedagogů. Týdně je vyučováno 483 hodin, z nichž učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět učí 413 hodin, tj. 85,5%. Z předmětů, které jsou vyučovány učiteli bez příslušné odborné kvalifikace, se jedná o rodinnou výchovu a německý jazyk. Naopak 1. až 3. třídy a předměty jako jsou český jazyk, matematika, přírodopis, chemie, hudební výchova vyučují pouze učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Věkové složení pedagogického sboru vypovídá o blízké generační výměně, muž – učitel je zastoupen pouze jednou.

Celkem pedagogických zaměstnanců	do 35 let	nad 35 do 45 let	nad 45 do 55 let	nad 55 let do důchod. věku	Důchodový věk
celkem / žen	celkem / žen	celkem / žen	celkem / žen	celkem / žen	Celkem / žen
24 / 23	5 / 5	4 / 4	11 / 11	1 / 0	3 / 3
100% / 95%	20% / 21%	16% / 17%	45% / 47%	4% / 0%	12% / 13%

Škola má vypracovaný systém dalšího vzdělávání učitelů. Ve spolupráci s PPP prošli všichni učitelé kurzy asertivity a problematiky žáků s SPU, u jednotlivců to byly kurzy práce na PC, nápravy SPU, životního stylu, dále se jedná vesměs o kurzy pedagogicko-psychologických disciplín. Ve sboru jsou dvě učitelky s praxí kratší než dva roky, těm jsou přiděleny zkušené uvádějící učitelky. V metodických sdruženích je věnována pozornost vyučujícím, kteří buď nemají pedagogickou či odbornou způsobilost, nebo jejich práce vykazuje určité metodické chyby. Jedná se hlavně o propracovaný systém informací a rozborů, náslechové hodiny nejsou využívány. Zástupkyně ředitelky školy ve funkci výchovné poradkyně získala odborný přehled kurzy, samostudiem a dlouholetými zkušenostmi, kvalifikační studium pro VP však

neabsolvovala.

Ve škole je vytvořen systém stimulování pracovníků, jsou stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků, třídnického příplatku i kritéria pro udělení mimořádných odměn, s nimiž byli všichni vyučující seznámeni. Osobní příplatek je přiznáván za určitou odbornost nebo za práci pro školu, v třídnickém příplatku hrají roli především podmínky dané třídy. Pro finanční odměny jsou kritéria dána plánem připravovaných akcí.

Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá vždy na začátku školního roku při stanovování osobních příplatků a při rozbořech hodin.

Kontrolní mechanismy

Z předložených zápisů vyplývá, že práce učitelů je často a průběžně kontrolována. Ředitelka školy má vytvořen Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000. Jedná se o systematické poznání práce učitelů, podmínek daných tříd, sledování kvality vedení povinné dokumentace třídního učitele, systematické návštěvy schůzek metodických orgánů.

V letošním školním roce ředitelka spolu se zástupkyní vykonala ke dni inspekce hospitace u všech vyučujících a navštívily již většinu tříd. Obecně lze říci, že hospitace jsou zaměřeny na metodiku hodiny, na osobnost učitelek, jejich vystupování, přístup k dětem, na pracovní atmosféru hodiny, na jednotlivé žáky. Strukturované záznamy z hospitací jsou vedeny v pozitivním ladění, s vymezením kladů i nedostatků, závěry jsou vždy zformulovány. Po hospitaci následuje pohovor nad rozbořem hodiny, záznamy jsou vyučujícími podepisovány. Vedení školy provádí kontrolu dokumentace učitelů, písemností žáků a jejich klasifikace.

Ke kontrole vyučovacích výsledků používá škola především prověrky z českého jazyka a matematiky na úrovni ročníků a metodických orgánů, na základě jejich výsledků jsou stanovovány závěry a opatření. Ředitelské srovnávací písemné práce probíhají jednou ročně, jiné znalostní ani výkonnostní testy meziškolního srovnávání nejsou prováděny.

Klasifikace žáků je prováděna dle Vnitřního klasifikačního řádu, který byl vypracován ve shodě s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Jedné integrované žákyni (1. třída) bylo vydáno vysvědčení se širším slovním hodnocením ve shodě s platnými předpisy.

Hodnocení kvality řízení

Řídící činnost vychází z dobré a reálné koncepce, která je podpořena propracovaným plánovacím systémem. Dlouhodobě je sledováno zlepšování materiálně-technického vybavení a jeho využívání. Nabídka výchovně-vzdělávacích činností v rámci povinných a nepovinných předmětů je omezená, naopak výběr volnočasových aktivit je velmi široký. Plánování je hodnoceno stupněm dobře.

Uspořádání školy je promyšlené, poradní orgány jsou ustaveny, jejich kompetence je potřeba posílit vyřešením personálních otázek. Vnitřní informační systém i způsob poskytování informací rodičům je funkční a účinný. Úroveň organizování je hodnocena stupněm velmi dobře.

Způsob řízení je promyšlený, je zaveden systém pravidelného hodnocení pracovníků. Sbor je vysoce kvalifikovaný, ředitelka věnuje pozornost personálnímu obsazení výuky a stabilizaci pedagogického kolektivu. Oblasti vedení a motivování pracovníků, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Obecně platné právní předpisy jsou respektovány.

Řízení základní školy je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Devadesát rodičů náhodně vybraných žáků 1. – 9. tříd bylo osloveno v dotazníkové anketě. V 84 navrácených dotaznících se rodiče pozitivně (zcela spokojen, spíše spokojen) vyjádřili o vybavenosti školy po stránce prostorové (73%), učebnic (66%), pomůcek (48%), o prostoru pro rozvoj dítěte (62%), o informovanosti o školních výsledcích svých dětí (92%). V dalších otázkách se rodiče vyjádřili slovně, celkově byla pochvalná sdělení v převaze, kritická sdělení byla s ředitelkou projednána a vzata v úvahu jako podnět pro další práci školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. ŠÚ-99-opr-1/ZŠ-64, Školský úřad Karviná ze dne 1.1.1999
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, žákovské knihy, vysvědčení
- Řád školy
- záznamy z pracovních porad, zápisy pedagogických rad, záznamy metodických orgánů
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy
- Výhled činnosti na následující léta. Program školy pro školní rok 1999/2000, týdenní plány práce
- Plán řídicí a kontrolní činnosti, hospitační záznamy
- Kritéria přiznání osobních příplatků, příplatků za třídnictví, mimořádných odměn
- Učební plán 1999/2000, rozvrhy hodin, tematické plány učiva pro rok 1999/2000
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy
- Výroční zpráva o činnosti základní školy 1998/1999
- Rozhodnutí ředitelky školy

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve shodě s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Vysokou mírou je využívána odbornost učitelů, škola má dostatek didaktických pomůcek, prostorové podmínky, ve kterých výuka probíhá, jsou velmi podnětné.

Řízení je hodnoceno jako velmi dobré, úspěšně jsou uplatňovány zásady školského managementu. Taktéž výsledná kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech je hodnocena velmi dobře.

V celkovém hodnocení má škola vytvořeny podmínky pro plynulou a úspěšnou práci, je hodnocena jako velmi dobrá. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Pozitiva:

- Rodiče v dotaznících pozitivně hodnotí:
 - kvalitní informovanost o školních výsledcích dítěte
 - širokou zájmovou činnost.
- Řízení školy je systematické, jsou naplňovány dlouhodobé cíle školy.
- Vysoká kvalifikovanost vyučujících.
- Hodnotná seberealizace žáků, kteří se zabývají moderní gymnastikou.
- Škola nabízí širokou nabídku mimoškolní a zájmové činnosti.
- Estetické a funkční vybavení školního atria, možnost jeho využití k trávení přestávek a k výuce v přírodním prostředí.

Negativa:

- Výchovná poradkyně vykonává funkci od roku 1998 a do dne inspekce neabsolvovala ani nezahájila kvalifikační studium.
- Škola nabízí žákům 7. - 9. tříd pouze omezený výběr volitelných a nepovinných předmětů.
- Škole zásadně chybí venkovní víceúčelové sportovní hřiště, hodiny tělesné výchovy probíhají na renovované běžecké dráze, nerovné louce nebo na nedalekém hřišti v lesoparku, kde je však bezpečnost žáků ohrožována odpadky či chováním veřejnosti.
- Nebezpečný stav chodníku a schodiště jako jediného přístupu mezi pavilonem hlavního vchodu a školní jídelny.

Doporučení:

- Práci metodických orgánů zaměřit především na obsah a výsledky výuky a na její metodiku.
- Personálně oddělit výkony funkcí zástupkyně ředitelky školy a výchovné poradkyně.
- Propracovat systém pravidelné kontrolní činnosti zaměřené na výsledky výuky na obou stupních, ve všech ročnících a ve všech třídách.
- V početnějších třídách umožnit v českém jazyce a v matematice dělit třídy na skupiny.
- Do vyučování důsledněji zařazovat relaxační chvíle.
- Urychleně zvýšit počet učitelů – uživatelů PC.
- Ve větší míře využívat audiovizuální techniku.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Šárka Hanušová v.r.
Člen týmu	Mgr. Václav Leikep	Václav Leikep v.r.

V Karviné dne 10. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. dubna 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Karla Snopková	Karla Snopková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná	2000-04-18	143 15500-5096
Zřizovatel: Město Havířov	2000-04-18	143 154/00-5096
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.